<u>วัดในจังหวัดพะเยา</u>

วัดนันตาราม

1. ชื่อวัด วัดนันตาราม

พิกัดภูมิศาสตร์ : ละติจูด 19.528333 ลองติจูด 100.303449

ประเภทวัด : วัดราษฎร์

นิกาย : มหานิกาย

2. สถานที่ตั้ง : ตั้งอยู่ เลขที่ 1 หมู่ 13 ตำบลหย่วน อำเภอเชียงคำ

3. ประวัติความเป็นมาของวัด

วัดนันตาราม ไม่ปรากฏว่าสร้างมาตั้งแต่สมัยใด เดิมเรียก จองม่าน หรือจองคา เพราะมุงด้วยหญ้าคา โดยพ่อหม่องโพธิ์ชิต อริยภา บริจาคที่ดินเนื้อที่ 3 ไร่เศษ เป็นสถานที่ก่อสร้างร่วมกับพ่อเฒ่าอุบล บุญเจริญ จนสำเร็จเรียบร้อย มีฐานะเป็นอาราม (ขึ้นตรงต่อคณะสงฆ์พม่าในขณะนั้น) ประชาชนทั่วไปนิยมเรียก “วัดม่าน” หรือจองเหนือ เพราะอยู่ทางทิศเหนือของเทศบาลตำบลเชียงคำ จองม่านหรือจองเหนืออยู่ในสภาพล้มลุกคลุกคลานมาหลายชั่วอายุคนเพราะขาดคนดูแล ต่อมาในปี พ.ศ. 2467 พ่อเฒ่าตะก่าจองนันตา (อู๋) วงศ์อนันต์ คหบดีชาวปะโอ (ตองสู้) ผู้รับสัมปทานทำไม้ให้กับบริษัทค้าไม้ต่างชาติ เป็นผู้มีศรัทธาแรงกล้าที่จะทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ได้เชิญชวนผู้มีจิตศรัทธาร่วมกันบูรณะปรับปรุงเสนาสนะให้มีสภาพมั่นคงแข็งแรงสมเป็นพุทธสถาน ต่อมาแม่เฒ่าจ๋ามเฮิง ประเสริฐกูล ได้ร่วมบริจาคที่ดินจำนวน 5 ไร่ 1 งาน 72 ตารางวา สร้างวิหารหลังใหม่โดยพ่อเฒ่าตะก่าจองนันตา (อู๋) วงศ์อนันต์ รับเป็นเจ้าภาพสร้างวิหารหลังปัจจุบัน โดยว่าจ้างช่างชาวพม่าจากจังหวัดลำปาง มาออกแบบและทำการก่อสร้างเป็นวิหารไม้ทั้งหลัง รูปทรงสถาปัตยกรรมแบบพม่าตอนล่าง หลังคาหน้าจั่วยกเป็นช่อชั้นลดหลั่นกันสวยงาม มุงด้วยไม้แป้นเกล็ด เพดานประดับประดาด้วยกระจกสีลวดลายวิจิตรพิสดารไม่ซ้ำกัน สิ้นค่าก่อสร้างประมาณ 45,000 บาท เป็นการปฏิสังขรณ์และก่อสร้างจองม่านครั้งใหญ่ใช้เวลาร่วม 10 ปี นับเป็นมหากุศลที่ยิ่งใหญ่ของจองม่าน พ่อเฒ่าตะก่าจองนันตา (อู๋) ต้นตระกูลวงศ์อนันต์ คหบดีชาวปะโอ ที่มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ตั้งใจปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนมิได้ขาด มี

ความเพียรในการรักษาอุโบสถศีล นอนวัดตลอดฤดูพรรษา ทั้งยังเสียสละบริจาคทรัพย์ เป็นเจ้าศรัทธาในการในการปฏิสังขรณ์เสนาสนะและสร้างวิหารถวายเป็นสมบัติในพุทธศาสนา ได้รับการยกย่องจากพุทธศาสนิกชนและประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการรำลึกถึงคุณงามความดีและเป็นอนุสรณ์ของ พ่อเฒ่าตะก่าจองนันตา (อู๋) จึงได้เปลี่ยนชื่อวัดจาก จองม่าน เป็น **วัดนันตาราม** เพื่อเป็นเกียรติแด่ท่านและตระกูลวงศ์อนันต์

4. สิ่งสำคัญภายในวัด

วัดนันตาราม เป็นวิหารไม้ทั้งหลัง รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบพม่าตอนล่าง หลังคาทรงยวนทัตงาชิน ยกช่อชั้นลดหลั่นลงมา มุงหลังคาด้วยแป้นเกล็ด ปานต่อง และปานซอย (เป็นลวดลายเทคนิคการฉลุไม้) มองจากภายนอกจะแบ่งเป็น 3 จอง จองประธานสูงสุกเรียกว่า จองพารา เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูป จองต่ำสุดอยู่หน้ามุขเรียกว่าจองตะก่า ผะก่ามะ (เป็นที่นั่งของฆราวาส) ส่วนจองที่แยกไปต่างหากตะวันออกเรียกว่าจองสังฆะ (คือกุฏิที่พำนักเจ้าอาวาส) ภายในวิหารยกเป็น 3 ชั้น ชั้นสูงสุดคือชั้นพุทธะ (ชั้นของพระพุทธรูป) ชั้นต่อมาเป็นชั้นของสงฆ์ (อยู่บริเวณอาสนะ หน้าพระพุทธรูป) ชั้นสุกท้ายคือ ที่นั่งของอุบาสก อุบาสิกา (ลดหลั่นลงมาตามลำดับ) เสาในวิหารมีทั้งหมด 68 ต้น เพดานมีการลงลวดลาย ประดับด้วยกระจกที่งดงาม เป็นศิลปะแบบพม่ามัณฑะเลย์

พระประธานไม้สักทอง พระพุทธปฏิมาประธานไม้สักทอง (พระพุทธเมตตา) เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย ทรงเครื่องแบบมัณฑะเลย์ แกะสลักด้วยไม้สักทองขนาดใหญ่ทั้งองค์ ขนาดหน้าตักกว้าง 51 นิ้ว สูงวัดจากฐานถึงยอดเกศา ประมาณ 9 ศอก ประดิษฐานบนสิงหบรรลังก์ไม้ ประดับลวดลายและกระจกสี ชั้นบนสุดเป็นเรื่องราวในพระเวชสันดรชาดก มีแผงไม้กั้นด้านหลัง ฐานเป็นไม้ฉลุแบบมัณฑะเลย์ ประกอบด้วยลวดลายเครือเถา มีเทวดา Cupid (คิวปิด) เป็นเทพแห่งความรัก (ซึ่งคาดว่าได้รับอิทธิพลมาจากชาติตะวันตก เพราะสร้างในสมัยที่พม่าเป็นคนในบังคับของอังกฤษ) และสัตว์หิมพานต์ ล่างสุดเป็นนางนกกินกะหร่า (นางกินรี หรือนางกินนร) ทั้งหมดสร้างจากไม้ต้นเดียวกัน มี

พุทธอัครสาวก คือพระสารีบุตร ประกอบเบื้องขวา พระโมคคัลลานะ ประกอบเบื้องซ้ายของพระประธาน อัญเชิญมาจากวัดจองเหม่ถ่า ตำบลออย อำเภอปง จังหวัดพะเยา (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสถานีอนามัยบ้านดอนแก้ว)

พระเจ้าแสนแซ่

พระเจ้าแสนแซ่ เนื้อทองสัมฤทธิ์ปางมารวิชัย ประวัติความเป็นมา พระเจ้าแสนแซ่ที่ประดิศฐานวัดนันตาราม มีขนาดหน้าตักกว้าง 19 นิ้ว สูง 24 นิ้ว แม่เฒ่าบัว ได้บูชามาจากพ่อเฒ่าส่างติ (พี่เขย) ในราคา 1 ชั่ง (80 บาท) นำมาถวายวัด ปัจจุบันกรมศิลปากรได้จดทะเบียนรับรองเป็นวัตถุโบราณไว้แล้ว พระพุทธรูปแสนแซ่สร้างขึ้นด้วยช่างศิลป์ในสมัยเชียงแสน ทำเป็นชิ้นๆ สามารถถอดและประกอบเข้าด้วยกันโดยมีสลักหรือแซ่ตอกให้ชิ้นส่วนขององค์พระกระชับแน่นมั่นคง พระเจ้าแสนแซ่ อาจแปลได้ว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีการใช้สลักหรือตัวยึดส่วนต่างๆ เข้าด้วยกันจำนวนมาก ซึ่งคงไม่ใช่สลักถึงแสนตัว เพียงแต่อุปมาว่ามาก ดังมีเป็นแสนเท่านั้น ปัจจุบันชิ้นส่วนของพระเจ้าแสนแซ่ที่สามารถขยับได้คือ ข้อพระกรด้านซ้ายเพียงข้างเดียว

พระพุทธรูปเกษรดอกไม้

สร้างจากดอกไม้หอมนานาชนิด ในเมืองต่องกี ประเทศพม่า ซึ่งนำมาตากแห้งและบดให้ละเอียด ผสมยางรักเถ้าฟางเผาคลุกกับดินจอมปลวก หรืออิฐปูนปั้นเป็นพระพุทธรูปลงรักปิดทอง สร้างถวายเป็นพุทธบูชาโดยพ่อเฒ่าผก่า หัวอ่อน และแม่เฒ่าป้อง สุมาลย์เจริญ

พระพุทธรูปหินขาว (หยกขาว)

พุทธศิลปะแบบพม่า มัณฑะเลย์ หน้าตักกว้าง 14 นิ้ว สูง 18 นิ้ว สร้างถวายเป็นพุทธบูชา โดยแม่คำหล้า วาระกุล เนื่องในโอกาสฉลองกุฏิ 2 ชั้น

พระพุทธคเวมังคลโสมนันทิชิยราช (หลวงพ่อสุขใส)

พระพุทธคเวมังคลโสมนันทิชิยราช อ่านว่า (พระ-พุท-ธะ-คะ-เว-วะ-มัง-คะ-ละ-โส-มะ-นัน-ทิ-ชิ-ยะ-ราช) มีความหมายว่า “พระพุทธรูปเนื้อทองเหลืองที่เป็นหนึ่งในมงคลศักดิ์สิทธิ์ที่สถิตอยู่

ณ วัดนันตาราม” เป็นพระพุทธรูปที่พุทศาสนิกชนสักการบูชาเพื่อขอพร ให้มีความสุขสดใสเหมือนดั่งองค์พระ หลวงพ่อสุกใสเป็นศิลปะแบบพม่ามัณฑะเลย์ หน้าตักกว้าง 25 นิ้ว สูง 36 นิ้ว คณะสงฆ์นำโดยพระอธิการสันติ ชยธมโม เจ้าอาวาสและศรัทธาวัดนันตารามร่วมสร้างถวายเนื่องในโอกาสครบรอบ 90 ปี ของการสร้างพระวิหารวัดนันตาราม และเนื่องในโอกาส 111 ปี อำเภอเชียงคำ ถวายเป็นพุทธบูชาเมื่อวันมาฆะบูชา ที่ 4 มีนาคม 2558

พระเจ้าทันใจ

พระเจ้าทันใจ เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปิดทองรูปแบบสิงห์ 1 โดยได้ทำการปั้นองค์พระสำเร็จเสร็จสิ้น ในเวลา 1 วัน นับเป็นพระพุทธรูปที่พุทธศาสนิกชนทั่วไปนิยมมากราบไหว้สักการะขอพร เพราะเชื่อว่าจะสัมฤทธิ์ผลโดยเร็วทันใจ สมดังชื่อขององค์พระ

หลวงพ่อยิ้ม

หลวงพ่อยิ้ม พระประธานในพระอุโบสถ ปางมารวิชัยถือปูน ลงรักปิดทอง พ่อสล่าหนานโอง กันทะมาลา และพ่อเฒ่าส่างหลวง บุญเจริญ เป็นผู้ออกแบบและปั้น

พระอุโบสถ

พระอุโบสถ สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2514 ศิลปะแบบผสมพม่า-ล้านนา และเป็นปีที่วัดนันตารามได้ขึ้นตรงต่อคณะสงฆ์ไทย จากเดิมขึ้นตรงต่อคณะสงฆ์พม่า วัดท่ามะโอ จังหวัดลำปาง

พระเจดีย์ยี่สิบห้าศตวรรษ

พระเจดีย์ยี่สิบห้าศตวรรษ เป็นเจดีย์ก่ออิฐถือปูน สร้างในวโรกาสฉลองยี่สิบห้าศตวรรษหรือกึ่งพุทธกาลแห่งพระพุทธศาสนา เมื่อปี 2500 แม่เฒ่าจ๋ามเฮิง ประเสริฐกูล และแม่เฒ่าผ่อง เผ่าไท ได้ร่วมกันเป็นเจ้าภาพสร้างถวายเป็นพุทธบูชาในวโรกาสดังกล่าว เป็นเจดีย์แปดเหลี่ยม โดยพ่อเฒ่าสล่าหนานโอง (ทวากหลวง) กันทะมาลา และพ่อเฒ่ามะเส็ง (ทวากน้อย) กันทะมาลา เป็นผู้ออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง ปัจจุบันองค์ใหม่ครอบไว้สูงประมาณ 23.84 เมตร พุทธศาสนิกชนสามารถเข้าไปกราบสักการะพระเจดีย์องค์เดิมซึ่งอยู่ด้านในได้ โดยเริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2551

หออูเตงหมอง

หออูเตงหมอง ห้องสะสมของเก่าโบราณ สร้างถวายโดย พ่อวิเชียร เนตรประสิทธิ์ เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2541

ปราสาท ส.อุไร

ปราสาท ส.อุไร ด้านในประดิษฐานองค์พระแม่กวนอิม ผนังและเพดานตกแต่งด้วยไม้แกะสลักพุทธประวัติงดงามยิ่ง สร้างถวายโดยพ่อมหาสุทัศน์ แม่อุไร พงษารักษ์ เมื่อ พ.ศ. 2528

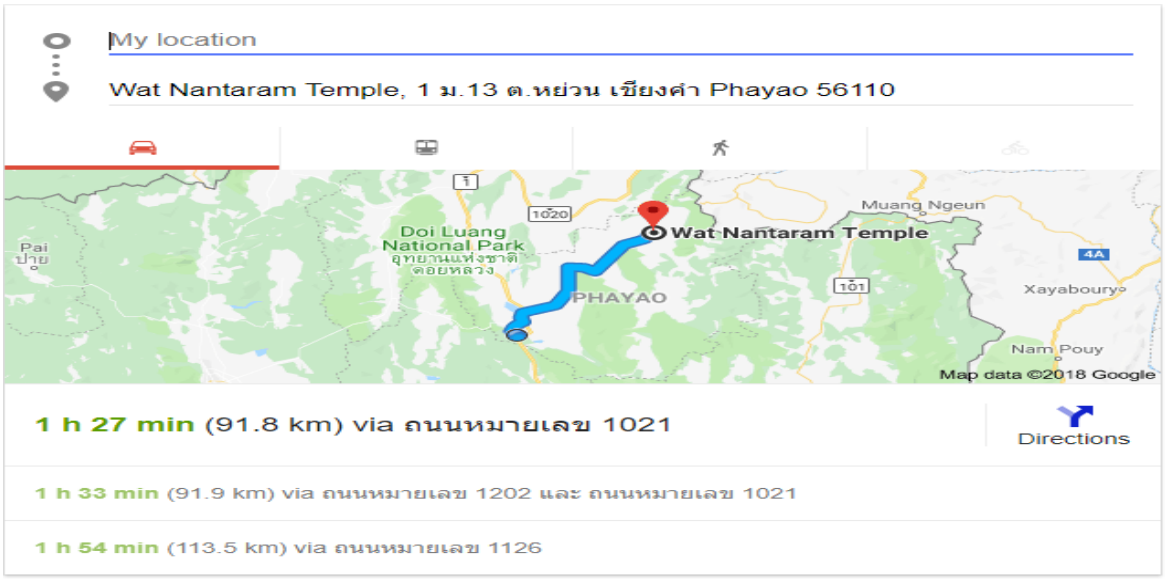
5. เจ้าอาวาส

พระอธิการสันติ ชยธมโม เป็นเจ้าอาวาสตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 จนถึงปัจจุบัน

6. เส้นทางการเดินทาง แผนที่

รถยนต์

ออกจากตัวอำเภอเมืองพะเยา ให้มุ่งหน้าไปที่อำเภอเชียงคำ โดยเริ่มจากถนนหมายเลข 1202 แล้วต่อด้วยถนนหมายเลข 1021 จนถึงที่หมายปลายทางวัดนันตาราม รวมระยะทางประมาณ 78 กิโลเมตร

ที่มา :

พระอธิการสันติ ชยธมโม. (2561,9 สิงหาคม). สัมภาษณ์โดย สุพร ทิพย์จักร์. นักเอกสารสนเทศ มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา